

Bespreek de bekwame helper ook op het Comité Arbeidswelzijn

JOS WOUTERS

Waarom bespreekt het Comité Arbeidswelzijn¹ de bekwame helper nog eens nadat die al school-organisatorisch is besproken op bijvoorbeeld een LOC, BC of ABC? De regelgeving is duidelijk.

Als bekwame helper krijgt je werksituatie een structureel andere inhoud: een lesgever doet verpleegkundige, verzorgende handelingen en activiteiten van het dagelijkse leven (ADL)²; andere handelingen in andere arbeidsomstandigheden en een veranderde werkomgeving.

De regelgeving arbeidswelzijn³ is duidelijk: bij elke structurele wijziging van de werksituatie moet een werkgever de nodige risicoanalyses uitvoeren. Een bekwame helper handelt vaak alleen, dus moet de risicoanalyse ook op niveau van de individuele werkpost gebeuren en moeten gepaste individuele preventiemaatregelen genomen worden. Door het medische karakter van de handelingen is een samenwerking met de preventieadviseur-arbeidsarts vereist.

Welke aspecten van de bekwame helper moeten minstens op de vergadering aan bod komen?

- 1) Zijn alle risico's waaraan de bekwame helper (en de leerling) blootgesteld worden, goed omschreven? Elke situatie heeft eigen risico's. Denk aan besmettingsgevaar of zelfverwonding.
- 2) Zijn de ruimtes aangepast aan de handelingen? Is er voldoende verlichting en verluchting? Is er privacy? Kan je de kamer afsluiten? Is er een passende stoel of bed?
- 3) Zijn alle materialen en werkmiddelen beschikbaar: een mobiele werktafel, ontsmettingsmiddelen, reinigingsmiddelen? Wie zorgt daarvoor? Worden ze goed opgeslagen?
- 4) Beschikt de bekwame helper over de nodige persoonlijke beschermingsmiddelen (PBM): steriel of niet-steriel? Wordt eraan gedacht dat sommige PBM allergische reacties kunnen veroorzaken?

- 5) Hoe zit het met de arbeidsorganisatie van de handelingen? Beschikt de helper over genoeg tijd om ze te stellen?
- 6) Beschikken de helpers over de nodige vormingstijd om zich de handelingen goed eigen te maken? Die vormingstijd is arbeidstijd. Eventuele kosten zijn ten laste van de werkgever.
- 7) Bestaan er voor de helper binnen de instelling mogelijkheden om problemen aan te kaarten, ook over de randvoorwaarden?⁴ Kan de helper terecht bij de directie, de interne preventieadviseur of een andere persoon om over de risico's en de preventiemaatregelen te spreken?

- 8) Worden de vastgestelde risico's en preventiemaatregelen van de bekwame helper opgenomen in het globale preventieplan en het jaaractieplan? En worden ze in aanwezigheid van de preventieadviseur-arbeidsarts (jaarlijks) geëvalueerd?

Een bekwame helper kan dus ook niet zomaar een andere bekwame helper vervangen, ondanks opleiding of instructies als bekwame helper. Door de specifieke en individuele arbeidssituatie zijn de risico's en de preventiemaatregelen eveneens individueel: elk personeelslid heeft eigen risico's en vraagt dus persoonlijke preventiemaatregelen.

Door het medische karakter van de handelingen is een samenwerking met de preventieadviseur-arbeidsarts vereist.

1. Met het Comité Arbeidswelzijn doelen we op de overlegorganen die binnen onderwijs bevoegd zijn voor de toepassing van de welzijnswetgeving: CPBW, BC, ABC, TC, ...
2. Op de volgende webpagina's van Volksgezondheid vind je op een toegankelijke manier alle informatie over de bekwame helper en de activiteiten van dagelijks leven: <https://www.health.belgium.be/nl/bekwame-helper> en <https://www.health.belgium.be/nl/activiteiten-van-het-dagelijks-leven-adl>
3. Codex boek I titel 2 Algemene beginselen betreffende het welzijnsbeleid: <https://ls.gd/DoujXP>
4. We gaan er vanuit dat vragen over de medische aspecten met de behandelende arts of verpleegkundige of de ouders worden besproken.